

GECOMBINEERDE COMMISSIE VENNOOTSCHAPSRECHT

van de

Nederlandse Orde van Advocaten

en de

Koninklijke Notariële Beroepsorganisatie

Advies inzake het concept van het

“Besluit tot wijziging van het Handelsregisterbesluit 2008 en Implementatiebesluit registratie uiteindelijk belanghebbenden van trusts en soortgelijke juridische constructies in verband met de toegang tot informatie over uiteindelijk belanghebbenden van vennootschappen en andere juridische entiteiten alsmede van de toegang tot informatie over uiteindelijk belanghebbenden van trusts en soortgelijke juridische constructies voor bestuursorganen en rechtspersonen met een overheidstaak (Wijzigingsbesluit toegang UBO-registers voor bestuursorganen en rechtspersonen met een overheidstaak)”

I. Inleiding

1. De Gecombineerde Commissie Vennootschapsrecht van de NOvA en de KNB (de **GCV**) heeft kennis genomen van het ter consultatie voorgelegde concept van het ‘Besluit tot wijziging van het Handelsregisterbesluit 2008 en Implementatiebesluit registratie uiteindelijk belanghebbenden van trusts en soortgelijke juridische constructies in verband met de toegang tot informatie over uiteindelijk belanghebbenden van vennootschappen en andere juridische entiteiten alsmede van de toegang tot informatie over uiteindelijk belanghebbenden van trusts en soortgelijke juridische constructies voor bestuursorganen en rechtspersonen met een overheidstaak (Wijzigingsbesluit toegang UBO-registers voor bestuursorganen en rechtspersonen met een overheidstaak)’ (het **Conceptbesluit**). Het Conceptbesluit omvat voorgestelde aanpassingen van het Handelsregisterbesluit 2008 en enkele andere besluiten, alsmede een Nota van toelichting.
2. De GCV heeft geen opmerkingen ten aanzien van de juridisch-technische inhoud van het Conceptbesluit. Zij wil door middel van dit advies evenwel specifieke aandacht vragen voor de positie van de notaris.

II. Advies

3. Naar aanleiding van de uitspraak van 22 november 2022 van het Hof van Justitie van de Europese Unie in een prejudiciële zaak over het Luxemburgse UBO-register¹ voor juridische

¹ HvJ EU 22 november 2022, ECLI:EU:C:2022:912.

entiteiten, konden niet langer informatieverstrekkings uit het Nederlandse UBO-register worden gedaan.²

4. Teneinde de Nederlandse wetgeving in lijn te brengen met de richtlijn zoals deze op grond van de uitspraak van het HvJ EU moet worden opgevat, is het wetsvoorstel Wijzigingswet beperking toegang UBO-registers (hierna: het **Wetsvoorstel wijzigingswet**) ingediend. Het Wetsvoorstel wijzigingswet is op 18 februari 2025 aangenomen door de Tweede Kamer en is thans in behandeling bij de Eerste Kamer. Indien het daadwerkelijk wet wordt, zijn zowel het UBO-register voor vennootschappen of andere juridische entiteiten, als het UBO register voor trusts en soortgelijke juridische constructies (tezamen hierna: het **UBO register**) enkel nog toegankelijk voor, bij wet bepaalde, specifieke groepen. Bij algemene maatregel van bestuur zullen bepaalde groepen worden aangewezen die toegang tot het UBO register zullen krijgen.³
4. Met het Conceptbesluit wordt (onder meer) beoogd het Handelsregisterbesluit 2008 te wijzigen en daarmee bepaalde bestuursorganen en rechtspersonen met een overheidstaak aan te wijzen, die toegang tot het UBO register zullen krijgen.
5. In het Conceptbesluit worden onder meer aangewezen:⁴
Een gerechtsdeurwaarder voor zover die ambtshandelingen verricht op grond van artikel 2 van de Gerechtsdeurwaarderswet.

In de Nota van toelichting is deze aanwijzing toegelicht.⁵ Een belangrijk gegeven in dat verband is, dat een gerechtsdeurwaarder een bestuursorgaan is in de zin van artikel 1:1, eerste lid, onderdeel b van de Algemene wet bestuursrecht (**Awb**) en dat de deurwaarder is belast met wettelijke taken, als bedoeld in artikel 2 van de Gerechtsdeurwaarderswet. Een van de wettelijke taken van de gerechtsdeurwaarder is de tenuitvoerlegging van rechterlijke vonnissen. Dit doet hij onder meer door beslag te leggen. Hiervoor moeten gerechtsdeurwaarders voor verhaal vatbaar vermogen kunnen traceren en veilig stellen als blijkt dat dit vermogen is verplaatst naar een gelieerde vennootschap of andere entiteit. Dit is niet mogelijk zonder inzicht wie de uiteindelijke belanghebbende is van vennootschappen of andere juridische entiteiten.

6. De GCV onderschrijft de aanwijzing van deurwaarders en de toelichting op die aanwijzing volledig. Deze roepen evenwel de vraag op of hetzelfde niet geldt voor notarissen. Het is de GCV niet duidelijk waarom in dit verband onderscheid wordt gemaakt tussen deurwaarders en notarissen.
7. Voor de notaris geldt evenzeer dat hij een bestuursorgaan is in de zin van artikel 1:1, eerste lid, onderdeel b van de Awb, aan wie bepaalde wettelijke taken zijn opgedragen.⁶ De notaris dient bij de uitoefening daarvan de rechtszekerheid, waarbij hij zich tevens richt op rechtsbescherming. Daarnaast heeft de maatschappelijke verantwoordelijkheid die samenhangt met het notarisambt, de notaris meer en meer in de rol van ‘poortwachter’ gebracht.⁷ Teneinde het ambt van notaris met inachtneming van deze normen goed te kunnen uitoefenen is, evenals

² Kamerstukken II 2022/23 31 477, 85.

³ Zie artikel I.E van de Wijzigingswet beperking toegang UBO-registers (36 584), waarmee artikel 28 van de Handelsregisterwet 2007 wordt gewijzigd.

⁴ Zie artikel I.B van het Conceptbesluit, waarmee artikel 51aa onder f. in het Handelsregisterbesluit 2008 wordt ingevoerd.

⁵ Zie par. 2.9 van de Nota van toelichting, p. 15 van het Conceptbesluit.

⁶ Zie artikel 1 onder a jo. artikel 2 lid 1 van de Wet op het notarisambt, alsmede de toelichting in Melis/Waaijer, De Notariswet 2024/ par. 2.3 e.v. Ook in de parlementaire geschiedenis van de Gerechtsdeurwaarderswet is de gelijkenis tussen de gerechtsdeurwaarder en de notaris expliciet ter sprake gekomen (Kamerstukken TK 1993/1994, 22 775, nr. 5, p. 9).

⁷ Zie uitgebreid over deze “drievoudige missie”: Melis/Waaijer, De Notariswet 2024/ par. 2.4 e.v. en par. 17 e.v.

voor de deurwaarders terecht is bepaald, dit slechts mogelijk met inzicht in wie de uiteindelijke belanghebbende is van vennootschappen of andere juridische entiteiten.

8. De GCV pleit er derhalve voor de notarissen toe te voegen aan artikel I.B van het Conceptbesluit, waarmee artikel 51aa in het Handelsregisterbesluit 2008 wordt ingevoerd, en artikel II.C van het Conceptbesluit, waarmee artikel 6a van het Implementatiebesluit registratie uiteindelijk belanghebbenden van trusts en soortgelijke juridische constructies wordt ingevoerd.

Den Haag, 26 juni 2025

Bijlage

Samenstelling van de Gecombineerde Commissie Vennootschapsrecht:

mr. A.F.J.A. (Fons) Leijten, advocaat Stibbe, Amsterdam - voorzitter
mr. Y. (Yvette) Borrius, advocaat Florent, Amsterdam
prof. mr. K.W.H. (Kleis) Broekhuizen, advocaat Keijser Van der Velden, Nijmegen
prof. mr. J.B.S. (Steven) Hijink, advocaat CalcuLaw, Rotterdam
prof. mr. L.G.H.J. (Louis) Houwen, advocaat Dirkzwager, Nijmegen
mr. L.W. (Laurens) Kelterman, notaris n/p notarial partners, Amsterdam
prof. mr. B. (Bastiaan) Kemp, advocaat Loyens & Loeff, Amsterdam
mr. drs. R.H. (Reinier) Kleipool, notaris De Brauw Blackstone Westbroek, Amsterdam
mr. M.L.E. (Mariëtte) Plaggemars, notaris Damsté, Amsterdam
mr. H.J. (Hendrik) Portengen, notaris Loyens & Loeff, Rotterdam
prof. mr. G.J.C. (Günther) Rensen, notaris-lid A&O Shearman, Amsterdam
mr. M.A.M. (Martijn) van Steensel, notaris-lid Van Benthem & Keulen, Utrecht

Secretariaat:

mr. N.J.M. Sjerps
Koninklijke Notariële Beroepsorganisatie (KNB)
Postbus 16020
2500 BA Den Haag
T 070 3307226
E j.sjerps@knb.nl